

Istupanje prvog potpredsednika Vlade Srbije i ministra spoljnih poslova Ivica Dačića na Ministarskoj konferenciji Pokreta nesvrstanih zemalja koja se održava u Bakuu:

„Poštovani predsedavajući,
Ekselencije,
Dragi prijatelji,

Velika mi je čast što prisustvujem Ministarskoj konferenciji Pokreta nesvrstanih zemalja, nastavljajući svoje sada već tradicionalno učešće u ime Republike Srbije na nizu skupova Pokreta proteklih godina. Dozvolite mi da izrazim zahvalnost prijateljskom Azerbejdžanu na toplom gostoprimstvu, kao i izvanrednoj organizaciji sastanka.

Dame i gospodo,

Republika Srbija, kao jedna od naslednica Jugoslavije, sa velikim ponosom ističe ulogu tadašnje SFRJ u osnivanju Pokreta nesvrstanih zemalja, baštini i nastoji da očuva i unapredi odnose sa državama članicama Pokreta nesvrstanih zemalja po ugledu na period Josipa Broza Tita, jednog od osnivača Pokreta i osvedočenog prijatelja mnogih naroda i zemalja. Dozvolite mi da Vas podsetim da je u Beogradu održana prva zvanična konferencija Pokreta nesvrstanih zemalja, kao i da je Srbiji pripala čast da bude domaćin svečanog skupa povodom obeležavanja 50. godišnjice od njenog održavanja, u septembru 2011. godine.

Istorijska uloga Pokreta nesvrstanih zemalja primarno je doprinosila očuvanju mira i smirivanju tenzija kao posledice nadmetanja blokova u periodu hladnog rata, kao i odbrani univerzalnih ciljeva i principa sadržanih u Povelji Ujedinjenih nacija. Pored toga, trasirala je put ključnim procesima poput dekolonizacije i, u okviru toga, prava naroda na samoopredeljenje, borbe protiv aparthejda i kontinuiranim naporima za unapređenje ekonomsko-socijalnog položaja, pre svega, nerazvijenih i zemalja u razvoju. Osnivački postulati i tadašnja zalaganja Pokreta u velikoj meri ostaju aktuelni i danas, posebno kada je reč o potrebi jačanja multilateralizma i uloge Ujedinjenih nacija, imajući u vidu da svet danas odlikuju brojni izazovi, previranja,

višedimenzionalne i međusobno povezane krize i njihove posledice, za koje je potrebno iznalaženje zajedničkih, globalnih odgovora.

Republika Srbija je čvrsto uverena da je multilateralizam najbolji odgovor za iznalaženje održivih rešenja. Podržavamo ravnopravno učešće država i inkluzivni sistem globalnog upravljanja, uz demonstriranje suštinske spremnosti za zajednički angažman u duhu konstruktivnosti, kompromisa i fleksibilnosti u realizaciji strateške vizije boljeg sveta za sve. Naše je duboko uverenje da jedino takav pristup vodi napretku u svetu rastuće međuzavisnosti. Ciljevi i načela Ujedinjenih nacija, definisani Poveljom, i dalje su jednako aktuelni, a danas i dodatno dobijaju na važnosti kao rezultat sve veće kompleksnosti problema.

Suverena jednakost država, odricanje od upotrebe sile, nemešanje u unutrašnje stvari drugih država, rešavanje međunarodnih sporova mirnim putem i uvažavanje različitosti, polazne su premise čija primenljivost nije dovedena u pitanje sa promenama na međunarodnom planu koje je doneo 21. vek. Verujemo da je od posebnog značaja aktivna uloga Pokreta u snažnom zalaganju za poštovanje međunarodnog prava i navedenih principa, posebno principa suvereniteta, teritorijalnog integriteta i nemešanja u unutrašnje stvari drugih država. Rukovodeći se svojim prioritetima i spremnošću da dâ doprinos, Republika Srbija kontinuirano ističe mirno rešavanje sporova i kriza kao jedan od najvažnijih aspekata u domenu izgradnje i očuvanja međunarodnog mira i bezbednosti. U tom kontekstu, smatramo ključnim jačanje kulture mira i dijaloga, politike kompromisa i miroljubive koegzistencije naroda. Verujemo da je u današnjem vremenu složenosti sukoba i jačanja ekstremizma potreban zajednički rad na ostvarivanju preduslova za održivi mir, pre svega kada je reč o jačanju institucija, snaženju demokratije, promocije i poštovanja ljudskih prava, kao i vladavine prava.

Republika Srbija afirmiše svoje spoljnopolitičke prioritete aktivnim i konstruktivnim učešćem u svim vidovima multilateralne saradnje. Kroz učešće u aktivnostima Pokreta nesvrstanih, kao i angažman u međunarodnim organizacijama uopšte, Srbija nastoji da pruži svoj doprinos i demonstrira posvećenost izgradnji stabilnosti i poverenja u međunarodnoj zajednici, razvijanju prijateljskih odnosa zasnovanih na poštovanju principa jednakih prava i saradnji zasnovanoj na solidarnosti zemalja i naroda. U tom kontekstu, verujemo da su od velikog značaja zalaganja Pokreta kada je reč o procesima demokratizacije međunarodnih odnosa, rešavanju međunarodnih problema političke, ekonomske, socijalne, kulturne ili humanitarne prirode, uz promociju poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda za sve, bez obzira na rasu, pol, jezik ili veroispovest. Posebno bih želeo da naglasim i važnost kontinuirane uloge u borbi za ravnopravnost zemalja, ali i u promovisanju različitih potreba država članica na međunarodnom nivou, naročito kada je reč o društveno-ekonomskim izazovima, čime je Pokret nesvrstanih zemalja postao svojevrstan zastupnik zemalja u razvoju.

Istorijski dogovor i usvajanje Agende održivog razvoja do 2030. godine kao sveobuhvatne vizije razvoja sveta predstavlja izvanrednu priliku da se obezbedi bolja budućnost čovečanstva, pre svega u pravcu iskorenjivanja siromaštva i gladi, obezbeđivanja inkluzivnog obrazovanja i dostupnosti zdravstva, smanjenja sve veće nejednakosti u okviru i između zemalja, kao i postojećeg jaza između Severa i Juga. Pokret nesvrstanih deli tu viziju i u tome ćete uvek moći da računate na podršku Srbije.

Dragi prijatelji,

Koristim ovu priliku da izrazim duboku zahvalnost brojnim članicama Pokreta koje nisu priznale jednostrano proglašenu nezavisnost „Kosova“ i poštujući teritorijalni integritet i suverenitet Republike Srbije, ostale dosledne principima međunarodnog prava, Povelje Ujedinjenih nacija, kao i rezoluciji SB UN 1244 (1999). Time ste poslali principijelnu i snažnu poruku poštovanja vladavine prava u međunarodnim okvirima.

Braneći svoj suverenitet i teritorijalni integritet, Srbija, pored međunarodnog prava, brani i najviši autoritet Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija na planu očuvanja međunarodnog mira i bezbednosti. Želeo bih da vas podsetim da Srbija već celu deceniju, posvećeno i odgovorno upozorava međunarodnu zajednicu na očiglednu opasnost od jednostranih poteza i ukazuje da jednostrano proglašena nezavisnost "Kosova" predstavlja vrlo opasan i neprihvatljiv presedan koji je, svedoci smo tome, već dao podstrek drugim separatističkim i secesionističkim pokretima širom sveta. Verujemo da unilateralizam vodi samo u produbljivanje sukoba, nestabilnosti i dalje podele.

Na Kosovu i Metohiji prisutni su i dalje brojni izazovi i veoma kompleksna političko-bezbednosna situacija, o čemu svedoče i poslednji događaji od 26. marta, kada je u brutalnoj akciji specijalnih jedinica kosovske policije pretučen i priveden direktor Kancelarije Vlade Republike Srbije Marko Djurić, koji je i glavni pregovarač u dijalogu između Beograda i Prištine, a povređeno ukupno 36 Srba. Ovo potvrđuje koliko je položaj srpskog i drugog nealbanskog stanovništva težak, uz ograničenu slobodu kretanja, kontinuirana zastrašivanja i pokušaje nasilnog iseljavanja Srba, odsustvo uslova za ostvarivanje osnovnih prava, ugrožavanje srpske istorijske, kulturne i verske baštine, a onima koji su napustili svoje domove na Kosovu i Metohiji skoro neostvarivo pravo na povratak. Uprkos duplim standardima međunarodne zajednice koji se primenjuju u slučaju Srbije, verujemo da moramo ostati dosledni naporima za rešavanje pitanja Kosova i Metohije mirnim sredstvima i kroz dijalog, kako bi se pronašlo kompromisno rešenje i postigao istorijski dogovor sa albanskom zajednicom na Kosovu i Metohiji. Takvo rešenje mora da uvaži interese Srbije i potrebe srpske zajednice na Kosovu i Metohiji.

Svesni smo da nije lako onima koji danas stoje uz Srbiju u njenoj pravednoj borbi za očuvanje teritorijalne celovitosti i odbrani načela Povelje Ujedinjenih nacija. Svesni smo i da su mnogi od vas izloženi raznovrsnim pritiscima da priznaju jednostrano proglašenu nezavisnost „Kosova“. Zbog toga, koristim ovu priliku da još jednom apelujem na vas da ostanete dosledni u odbrani normi međunarodnog pravnog poretka i istrajete na poziciji nepriznavanja, kao i da nastavite da se suprotstavljate unilateralnim pokušajima tzv. Kosova da afirmiše aspiracije za članstvo u međunarodnim organizacijama.

Republika Srbija stoji čvrsto na stanovištu da države koje dele zajedničke vrednosti i koje su opredeljene za poštovanje međunarodnog pravnog poretka, treba da unaprede saradnju i uzajamno se pomažu u međunarodnim forumima. Čvrsto nas vezuje bliskost principijelnih stavova u prilog poštovanja teritorijalnog integriteta svih međunarodno priznatih zemalja, članica Ujedinjenih nacija i potreba poštovanja međunarodnog prava, U tom smislu, pozdravljamo odluku članica Pokreta nesvrstanih zemalja, Burundija i Surinama, da povuku

priznanje, i očekujemo da u narednom periodu isto učine i druge države koje su ranije priznale jednostrano proglašenu nezavisnost „Kosova“.

Takođe, pozdravljamo što je Završnim dokumentom ovogodišnje Ministarske konferencije Pokreta nesvrstanih zemalja reafirmisano da će članice Pokreta poštovati teritorijalni integritet, suverenitet, političku nezavisnost i nepovredivost granica država članica.

Poštovane kolege,

Dozvolite mi da Vas podsetim da Vlada Republike Srbije od 2010. godine, kao poseban doprinos i podsticaj učvršćivanju odnosa sa članicama Pokreta, uspešno sprovodi projekat „Svet u Srbiji“. Opređeljeni smo za nastavak programa stipendiranja mladih iz zemalja članica i posmatrača Pokreta nesvrstanih, kako bismo dodatno osnažili veze naših naroda i doprineli izgradnji bolje budućnosti za sve. Na bilateralnom planu, našu politiku odlikuje snažna privrženost daljem razvijanju saradnje u oblastima od uzajamnog interesa, posebno u ekonomskoj, vojnoj i kulturno-obrazovnoj sferi.

Dragi prijatelji,

U nadi i najboljim željama za budućnost naših zemalja i naroda, promociji naših zajedničkih principa i vrednosti, budite uvereni uvek možete da računate na iskreno prijateljstvo, dobronamernost, moju ličnu podršku i partnerstvo Srbije.

Hvala vam na pažnji i razumevanju."

{youtube}DePnAXHDhuU{/youtube}

{youtube}SxfCD7pJLqQ{/youtube}

{joomplucat:1436 limit=5|columns=3}